

Heikki Vestman kok

Kirjallinen kysymys hirven ja valkohäntäkauriin ajon sallimisesta Nuuksion kansallispuistossa

Eduskunnan puhemiehelle

Hallitus on esittänyt (HE 270/2022 vp) muutettavaksi lakia Nuuksion kansallispuistosta osana kokonaisuutta, jossa esitetään useiden vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettuja luonnonpuistoja, kansallispuistoja ja eräitä luonnonsuojelualueita koskevien lakien muuttamista. Nuuksion kohdalla rauhoitussäännöksiä ehdotetaan päivitettäväksi uuden luonnonsuojelulain mukaisiksi, mutta siten, että hirven ja valkohäntäkauriin ajoa ei Nuuksion kansallispuiston osalta sallittaisi. Hallitus perustelee esityksessä tehtyä rajausta kansallispuiston kävijämäärällä.

Usein kansallispuistoissa jopa metsästys on sallittua tietyin rajauksin. Vielä vuosi sitten myös osissa Nuuksion kansallispuistoa on metsästetty vanhojen vuokrasopimusten perusteella. Myös esimerkiksi Sipoonkorven kansallispuistossa ajetaan hirviä ja valkohäntäkauriita tiettävästi ongelmitta, vaikka sen vuotuiset kävijämäärät ovat olleet kansallispuiston pinta-alan suhteutettuna suuremmat kuin Nuuksiossa. On vaikea nähdä hirvieläinten ajon aiheuttavan haittoja Nuuksion kansallispuiston kävijöille, luontoarvoille tai muulle käytölle. Sen sijaan kansallispuiston alueella vapaasti kasvamaan pääsevä hirvi- ja valkohäntäkauriskanta haittaisi jopa puiston alkuperäistä tarkoitusta eli luonnonsuojelua.

Nuuksion kansallispuisto sijaitsee vilkkaasti liikennöityjen väylien läheisyydessä. Kansallispuiston eteläpuolella kulkee Turun moottoritie, jonka keskimääräinen vuorokausiliikenne tällä osuudella oli 37 294 ajoneuvoa vuonna 2021. Kansallispuiston pohjoisosaa halkoo tie 120, jonka vuorokausittainen ajoneuvoliikennemäärä on ollut 9 371 ajoneuvoa vuorokaudessa vain muutamien kilometrien päässä puistoalueista. Riistakeskuksen mukaan viime vuosina puiston lähialueilla on ollut keskimäärin vuodessa noin 60 valkohäntäkauriskolaria ja viisi hirvikolaria. Lähialueiden metsästysmahdollisuuksien raju heikentyminen kasvattaisi hirvieläinkantoja, mikä johtaisi väistämättä liikennevahinkojen, myös hengenvaarallisten vahinkojen, lisääntymiseen.

Uudenmaan ELY-keskuksen mukaan Nuuksion kansallispuistoa ympäröivillä vilkkailla maanteillä tapahtuu merkittävä määrä hirvieläinonnettomuuksia ja etenkin kauris- ja peuraonnettomuuksien tiheys on huomattavasti korkeampi kuin Suomessa keskimäärin. Uudenmaan ELY-keskus on lausunnossaan pitänyt ilmeisenä, että jos hirvieläinkannat kasvavat nykyisestä, myös onnettomuudet lisääntyvät. ELY-keskuksen mukaan yksi tärkeimmistä hirvieläinonnettomuuksia estävistä toiminnoista on kantojen säätely metsästämisellä. Liikenne- ja viestintäministeriön kansallisen liikenneturvallisuusstrategian mukaisena toimenpiteenä hirvieläinkantojen säätelyssä otetaan huomioon tieliikenteen hirvieläinvahinkojen säilyminen kohtuullisella tasolla.

Kirjallinen kysymys KK 643/2022 vp

Lakia Nuuksion kansallispuistosta ollaan nyt päivittämässä tilanteessa, jossa Helsingin kaupunki ja Metsähallitus ovat selvittämässä Helsingin kaupungin virkistysalueiden (Luukki, Vaakkoi, Salmi, Karjakaivo sekä Pirttimäki) liittämistä kansallispuistoon. Kyseessä olisi puiston laajeneminen yli 60 %:lla nykyisestä koostaan. Metsähallituksen mukaan Helsingin kaupungin virkistysalueiden liittäminen puistoon ei edellytä kansallispuiston lain käsittelyä eduskunnassa. Käytännössä kansallispuiston laajentaminen yhdistettynä hirvieläinten ajokieltoon merkitsisi, että kaiken metsästystoiminnan ulkopuolelle jäisi liitettäväksi kaavaillun 3 000 hehtaarin lisäksi huomattava määrä sellaista yksityistä maata, jolla tällä hetkellä voidaan ajaa ja ampuu hirviä ja valkohäntäkauriita metsästyksen yhteydessä. Tämä johtaisi useiden metsästysseurojen toimintaedellytysten romuttumiseen.

Metsästysseurojen toimintaedellytysten raju heikkeneminen paitsi johtaisi hirvieläinkantojen ja liikennevahinkomäärien kasvuun myös vaarantaisi puiston alkuperäistä tarkoitusta sekä heikentäisi paikallisten metsästysseurojen suorittaman suurriistavirka-apun (SRVA) edellytyksiä. SRVA-organisaatio toimii poliisin virka-apuna suurriistakonflikteissa eli esimerkiksi jäljittää ja lopettaa kolaritilanteissa loukkaantuneita hirvieläimiä ja villisikoja vapaaehtoistyönä. Poliisin resurssien ollessa rajalliset tarvitaan väistämättä metsästysseurojen aktiivista apua näissä tilanteissa. Ei ole inhimillistä, että onnettomuuteen päätyneet eläimet joutuisivat kitumaan tien laidassa.

Hirven- ja valkohäntäkauriin ajon kieltäminen Nuuksiossa voisi pahimmillaan johtaa myös Nuuksion luonnontilan heikkenemiseen. Valkohäntäkauris on vieraslaji, joka kannan runsastuessa aiheuttaa monenlaista haittaa luonnontilalle. Kansallispuiston alueella myös hirvien määrän voidaan odottaa lisääntyvän hyvin nopeasti olosuhteiden ollessa hirville suotuisat. Hirvieläinkannan kasvu voi johtaa kansallispuiston puulajidynamiikan häiriintymiseen, kun vieraslajit syövät esimerkiksi haavan vesoja.

Olisi järkevää ja perusteltua sallia yleisen käytännön mukaisesti hirven ja valkohäntäkauriin ajo myös Nuuksiossa, kuten luonnonsuojelulaki mahdollistaa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus muuttaa antamaansa esitystä siten, että hirven ja valkohäntäkauriin ajo Nuuksion kansallispuistossa sallittaisiin?

Helsingissä 19.12.2022

Heikki Vestman kok